

7.

BOŻE – DZIĘKUJĘ, PROSZĘ, PRZEPRASZAM, NADE WSZYSTKO UWIELBIAM

Cele lekcji – wymagania ogólne

- ◆ rozpoznawanie różnic między różnymi rodzajami modlitwy;
- ◆ wprowadzenie w praktykę modlitwy dziękczynienia, prośby, przeproszenia i uwielbienia;
- ◆ nabywanie zdolności życia rytmem modlitewnym.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- ◆ na podstawie własnych przemyśleń i obserwacji wyjaśnia istotę poszczególnych rodzajów modlitwy;
- ◆ w oparciu o dyskusję z rówieśnikami wskazuje błędne i prawidłowe przeżywanie modlitwy dziękczynienia, prośby, przeproszenia oraz uwielbienia;
- ◆ po lekcji wyjaśnia, jak chrześcijanin powinien praktykować poszczególne rodzaje modlitwy.

Wartości

- ◆ dbałość o rozwój życia duchowego;
- ◆ podejmowanie codziennych obowiązków w duchu nieustannej modlitwy;
- ◆ praktykowanie każdego rodzaju modlitwy.

Propozycja realizacji

Wprowadzenie

Metoda – gadająca ściana. Nauczyciel w różnych miejscach sali lekcyjnej przyczepia do ścian duże kartony z następującymi nagłówkami: „MODLITWA DZIĘKCZYNIENIA”, „MODLITWA PROŚBY I WSTAWIENNICZA”, „MODLITWA PRZEPROSZENIA”, „MODLITWA UWIELBIENIA I ADORACJI”. Następnie prosi uczniów, aby każdy z nich podszedł do każdego kartonu i odniósł się do przynajmniej jednej z poniższych kwestii w kontekście danej modlitwy:

- Jak rozumiesz daną modlitwę? Na czym polega jej istota?
- Co lub kto kojarzy ci się z tą modlitwą?
- Co będzie karykaturą tej modlitwy? Na czym będzie polegało jej błędne traktowanie?
- Co jest właściwym praktykowaniem tej modlitwy?

Rozwinięcie tematu

Metoda – analiza i synteza. Po zapisaniu pomysłów przez uczniów na kartonach, nauczyciel dobiera uczniów w cztery grupy i przydziela każdej z nich inny karton. Następnie wyjaśnia, że zadaniem grup jest przeanalizować wszystkie zapiski, które poczynili uczniowie, w taki sposób, aby wskazać następujące elementy: istotę danej modlitwy, błędy w praktykowaniu tej modlitwy, właściwe podejście do tej modlitwy, pozostałe skojarzenia i uwagi. Nauczyciel dodaje, że w kolejnym kroku grupy mogą dokonać syntezy pomysłów zapisanych na kartonach, formułując swoistą definicję danego rodzaju modlitwy oraz wskazując na złe i dobre praktyki w obrębie danej kategorii modlitwy.

Grupy po wykonaniu zadania prezentują efekty swojej pracy. Wykonane przez uczniów prace nauczyciel eksponuje w widocznym miejscu.

Podsumowanie:

1. Modlitwa dziękczynienia wyraża świadomość bycia obdarowanym i radość z tego faktu; jest naturalną odpowiedzią za otrzymane dary; wyrabiamy w sobie cnotę pokory, bo pozwala zrozumieć, że nie jest tak, iż wszystko, co otrzymujemy, należy się nam; właściwie przeżywana pozwala być wdzięcznym Bogu także za „trudne łaski”, czyli trudności, ogołocenia i cierpienia, które napotykaamy.
2. Modlitwa prośby wyraża ufność, że Bóg troszczy się o człowieka zarówno w aspekcie duchowym, jak i materialnym; powinna opierać się na niewzruszonej nadziei, że dobry Bóg doskonale wie, co nam jest potrzebne do życia, a tym bardziej do zbawienia, lecz szanuje naszą wolność i chce, abyśmy prosili; właściwie praktykowana pozwala zrozumieć, że Bóg słyszy każdą prośbę, lecz nie każdą spełni w tym momencie, w którym chcemy, lub nie w taki sposób, w jaki chcemy; dojrzałość w jej praktykowaniu objawia się świadomością, że Bóg nie robi czegoś za człowieka, lecz we współpracy z człowiekiem; szczególną jej formą jest modlitwa wstawienicza, czyli prośba nie za naszymi potrzebami, ale potrzebami innych, żyjących z nami i obok nas, także za zmarłych.
3. Modlitwa przeproszenia wyraża wiarę w Boże miłosierdzie; można powiedzieć, że jest wyjątkowym rodzajem prośby do Boga o przebaczenie

grzechu, jakiego się dopuściliśmy, oraz przyznaniem się do własnej winy; nie zastępuje ona sakramentu pokuty, lecz razem z rachunkiem sumienia doń przygotowuje; ma jednak moc gładzić grzechy powszednie, jeśli powiązana jest z żalem doskonałym.

4. Modlitwa uwielbienia wyraża zachwyt, że Bóg jest; w tej modlitwie oddaje się chwałę Bogu nie dlatego, że coś dla nas uczynił, lecz ze względu na to, że On jest; zespala inne formy modlitwy i zanosi je do Tego, który jest ich źródłem i celem; wyrazić ją można na wiele sposobów, a jedną z najlepszych jego szkół jest liturgia, w której modlimy się np. hymnem „Chwała na wysokości Bogu” lub słyszymy słowa wypowiedane przez kapłana: „Przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chrystusie, Tobie, Boże, Ojczy wszechmogący, w jedności Ducha Świętego wszelka cześć i chwała przez wszystkie wieki wieków”; jej szczytową formą jest adoracja, czyli postawa, w której człowiek uznaje, że jest stworzeniem, i korzy się przed swoim Stwórcą; zajmuje w ten sposób właściwe sobie miejsce przed Bożym majestatem.

Zakończenie

Już małe dzieci uczone są „trzech magicznych słów”: proszę, dziękuję i przepraszam. Te słowa są w tym sensie magiczne, że czynią cuda w relacjach międzyludzkich. Jeśli stosowane są w relacji do Boga, to tym samym człowiek pozwala Mu czynić cuda w swoim życiu. Często ktoś mówi, że uwielbia jakiegoś człowieka. Należy pamiętać jednak, że ostatecznie jedyną godną uwielbienia osobą jest Bóg. Nie dlatego, że pragnie On próżnej chwały, lecz dlatego że – jak pisał św. Ignacy z Loyoli – „Człowiek po to jest stworzony, aby Boga, Pana naszego, chwalił, czcił i Jemu służył, a przez to zbawił duszę swoją”.

Notatka

Liderzy grup po wysłuchaniu puenty nauczyciela formułują – na podstawie wniosków wypracowanych w grupach i tego, co mówił nauczyciel – zdania notatki do zapisania przez uczniów.

Korelacja z edukacją szkolną

- ♦ język polski – różne rodzaje modlitwy wyrażone w literaturze (np. Psalmi).